

מסקנות

מסקנת דברי: לשיטת ההגנה ההיקפית, עם פל מגבלותיה, עדיין אין תחליף נאות. הגנה היקפית ינקוט צבא, שאין ביכולתו להרוזת את השטח בכוח-אדם, באמצעי לחימה וב-מכשול מלאכותי.

צבא כזה הוא צה"ל. משום כך מחדירים בנו, שמערך ההגנה חייב להיות ממוקם על פרט נוף, המכריח את האויב לתקפו, משום שהוא חוסם במישרין את דרך האויב או שהוא מאיים על אגפו, על ערפו ועל קוי תחבורתו. מבחינה עקרונית אין קצב הקרב, אף היותר מהיר, משנה זאת. בפני המגן עומדת הברירה בין מענה מושלם לאפשרות פתוחה אחת בלבד של התוקף, לבין מענה בשלב הראשון לכל אפשרות ומידת גמי-שות המאפשרת התאמת המערכת לתנאים משתנים. לדעתנו, יש להעדיף את האחרונה. אפשר לקבל את שיטתו המוצעת של סא"ל ניר כתחבולה אחת מני רבות, שהתנאים להגשמתה עלולים להיוצר ועלולים שלא להיוצר. בשום פנים ואופן אין לראות בה שיטה של קבע.

ב"רגליים". מלבד זאת: במידה שהקו העיקרי יותקף ראשון, עלולים הטנקים לא להגיע בזמן או לא להגיע בכלל, כיון שאין הם תחת ידו של מפקד הקו העיקרי, ועל-פירוב נוצרת סתימה בצינורות השליטה והתקשורת.

עוצמת המערך ההיקפי

המערך ההיקפי אינו חסר אונים כנגד בסיס האש של התוקף כפי שמנסים להציגו. אם מטרת המגן אינה להשמיד את בסיס האש, אלא להקטין ככל האפשר את דיוק קליעותיו (וזה מספיק כדי לשמור על הכוח מפני השמדה), יש בידו אמצעים מספר להשיג זאת. החל מרמה פלוגתית ומעלה נמצאים בידיו כלי נשק תלולי-מסלול, שטוחם מגיע לבסיס האש של התוקף. כלים אלה מסוגלים למסך בעשן את שדה הראיה של בסיס האש, להמטיר עליו פגזים נפצים, כדי לפגוע בכלי הנשק מחוסרי השריון, ופצצות זרחן — העלולות להצית טנקים מספר ולסכן בהצתה את השאר. שימוש מושכל באמצעים אלה יביא ללא ספק להסטת הכיוון בכמה אלפיות. אין צורך ביותר מזה.

כּוּן הַלוּחַ הַצְבָּאִי

בליכ ה-8 — 7 ביוני 1941 לפני 25 שנה חלה ההשתתפות הלוחמת-בפועל הראשונה במלחמת-העולם השניה של מתנדבים יהודיים כנוף מאורגן (קדמה לכך השתתפו-תם ביחידות-עבודה צבאיות — „חיל-הפיונירים" הבריטי — ובחילות מקצועיים בזירות צרפת, יון ומצרים). גייסות בעלות-הברית — ובעיקר גייסותיה של בריטניה, המעצמה היחידה שהוסיפה אז להילחם בברית הנאצית-הפשיסטית — הקדימו את הסכנה החמורה הצפויה מצפון, ונכנסו ללבנון ולסוריה, שהיו בממשל צרפתי-וישאי. בגזרה הלבנונית פעלה דיביזיה אוסטרלית; אך את החוד בחבורות-הסיור שהקדימו את הגייסות, חדרו לעומק המערך-הקדמי הצרפתי, תפסו מוצבי-משמר וניתקו נתיבי-תנועה, היוו מתנדבים ארצי-שראליים — שליחי הכוח המזוין הלוחם של הישוב היהודי המאורגן. היתה זו ראשית פעילותו של הפלמ"ח („פלוגות-המחץ" של ארגון-ה„הגנה" בארץ-ישראל) ההולך-ומוקם. ביחוד נודעה פעולת קבוצ-

תו של משה דיין, שגם זכתה להישג חשוב וגם עמדה, בודדה ומכותרת, בקרב ממושך. שופרות-הפרסום הברי-טיים הרשמיים טשטשו והשכיחו אז, „מטעמים מובנים", פעלם זה של מת-נדבי הישוב; כשם שהעלימו — אולי ביתר הצדקה „בטחונית" — את הנסיון הנועז, ימים מספר קודם-לכן, של „קבוצת ה-כ"ג", שהפליגה בסירתה בשלהי מאי מחיפה, על-מנת לחבל בבת-הזיקוק בטריפולי.

אכן, על מאזני הראיה-ההיסטורית יישקלו מעשים ונסיונות אלה מלוא משקלם הסגולי; רב היה ערכם בפי-לוס הדרכים — וגיבוש היכולת — לקראת שנות המאבק המזוין והקמת צה"ל.